

ցուցնել այս նոր գտնած զարմանալի հնութիւնն ալ, որուն նմանը ինչուան հիմայ չէ եղած, և որ հնախօսաց առջին անգին գանձմը կրնայ սեւտուիլ. ինչու որ ալ տակէց վերջը որոշ կերպով կրնան խմանալ թէ հիները ինչ կերպով նաւը կը շինէին :

Այս փաստաւոր հնութիւնը Օսմանեան պետութեան թոյլաւորութեամբը Լնդոնի արտի տարուի Լոնտոնի թագաւորական թանգարանին նոր զարգ մը աւելցնելու :

ՏԵՏԵՍԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔ

Հասկիւն յիշուի երկու արէն Բարձ պահելու հարտ :

Երբ կ'ուզես որ հաւկիթը երկար տանէ թարմ մնայ, մոխիրը մազէ անցուր և մէկ տակառի մը մէջ, կամ սափորի և կամ ուրիշ ամանի մը մէջ հաւկիթները նոյն մոխրոյն մէջ թաղէ. և նորէ նոր ամած հաւկիթները հետ զհետէ շարէ նոյն ամանին մէջ, անանկ որ նոր գրած հաւկիթներն ալ միշտ մոխրով ծածկուին : Երբ հաւկիթ ամէլու ժամանակը կ'անցնի, նոյն հաւկիթները ուրիշ ամանի մը մէջ փոխադրէ նոյնպէս մոխրով ծածկելով. վերջն ամածները ամանին տակը շարէ այնպէս կարգաւ որ հին ամածները ամանին երեսը գան որ զանոնք նախ գործածես :

Հասկիւն յիշուի երկու արէն Բարձ պահելու հարտ :

Թարս հաւկիթները ձէլով օձէ, անանկ որ հաւկիթներուն երեսները բոլորովին ձէլով թափն, ու այնպէս կանգուն կեցնելով կողով մը մէջ գիզէ : Ձէլը հաւկիթին կեղևին ծակակբը գոցելով հաւկիթին մէջի մասունքը չեն այլայլիր, և ասանկով հաւկիթները խիստ երկար տանէ թարմ կը մնան :

Հասկիւն կրով գործուի Բարձ պահելու հարտ :

Պիտք է ունենալ պղտի ամաններ, անանկ որ ամէն մէկը մէջը առնէ քառասուն կամ վաթսուն հաւկիթ. և չի մարած կրոյն վրայ քիչ քիչ ջուր լեցնելով կը մարես. որուն չափն է մէկ օխտ կրոյն տասը օխտ ջուր. և տղէկ մը խառնելէն վերջը քանի մը ժամ կը թողուս որ կիրը տակն իջնայ, ու երեսի ջուրը կ'առնես ետքը ամանին մէջ թարմ հաւկիթները շարէ ու վրան այս ջուրէն լեցուր և մնացած ջուրը պահէ որ պէտք եղած ատեն գործածես. և հեղուկեան որչափ որ նոր ամած հաւկիթ մէջը կը գնես, աս ջուրն ալ վրան լեցուր, և նանկ որ եղուր իրէք մտտ հաւկիթները ջրոյն մէջ ծածկուած պիտի մնան. և այս ամանները մէկ զով տեղ մը շարէ բերանին դոց, որ գրոյի օղը շատ մէջը չանցնի : Ասանկով առջի տարուան հաւկիթը ինչուան երկրորդ տարին թարմ կը մնայ :

Ա Ռ Ա Կ

Ամառուան անգիլ :

ԱՄԱՌՈՒՄՆ տաք օրերուն էր
Գետինը չոր ցամքած կերէր .
Յանկարծ իրէք ամպիկ ելան
Երկրիս վերայ տարածուեցան .
Չարկաւ արևը հեռուէն,
Ոսկի ծագեց ամպոց միջէն .
Տեսաւ երկիրս ու կը կանչէր
Որ ծարաւուն դեղ մը գրաններ :

Լքսեց արևն ու գըլծացաւ
Եւ ամպերուն դարձած ըսաւ .
» Ահա ձեզի կը բերեմ հիւթ
» Որ անձրեկք գետիններուդ » :

Հովին թևով ամպերն ելան
Ու աս դիս ան դին քաշուեցան .
Բայց մէկն անհոգ երկրիս հողուն
Ելաւ պատեց վերն ծովուն,
Ու հոն թափեց ջուրը ծոցէն
Չըրկեց զերկիրն ըմպելիքէն :

Մէկուն ուսած արկուած կերթար .
Որոտմունքէն աշխարհք գողար,
Կայծակներով փայլակներով
Լնձրեխ տեղ լեցուց ձայնով .
Փռե՞ տեղ մըշակն ու այգեպան
Կը սպասէին որ ջուր տեսնան .
Ինչուան որ հով մ'ելաւ սաստիկ
Պատուեց ցըրուեց զամպն ագահիկ :

Իսկ երրորդ ամպն գըլծասիրտ
Ինչ որ ունէր թափեց յերկիր .
Դաշա ու պարտեզ ոռոգուեցան,
Հովու, մըշակն ու այգեպան
Օրհնեցին զնրքը մէկ բերան :

Արևն ալ նոր հիւթեր ծովէն
Հանեց բերաւ տըւաւ իրեն,
Հաւատարիմ ամպն ալ նոյնպէս
Գնաց ոռոգեց հազար պարտեզ .
Դաշան ու հովիտ արան ու այգին
Չըւարթացան նոր կեանք առին :

Դարձաւ արևն ալ այն ատեն
Ու հաճութեամբ ըսաւ իրեն .
» Դու ես միայն բարեկամ իմ
» Ու պաշտօնեայ հաւատարիմ,
» Որ քեզ յանձնած շնորհքս դիտցար
» Սիրուել երկրիս առատաբար .
» Ասկէ ետև ես ալ ըզքեզ
» Փառաւորել տամ ինձի պէս » :

Այս ըսելով անանկ փայլուն
Լոյս մը ծագեց աղնիւ ամպուն,
Որ արևուն դեմ նոր արև
Կը շողողար երկնից վերն :

Գոհ կ'ընէ զմարդ սիրտ գըլծաստ,
Եւ ոչ չըուայլն կամ ժըլատ :

ՓԷՌԷԿՈՅ